

17. PRIMERJAJMO BESEDE (DZ/ 30–38)

1. Preberi spodnje besedilo BESEDE IMAJO LAHKO.

2. Prepiši in nariši miselni vzorec v zvezek.

BESEDE IMAJO LAHKO

**ENAK ALI
PODOBEN
POMEN**
(sopomenke)

- je dejal – je rekel
- počakaj – stop
- stari oče – dedek
- očala – naočniki

**NASPROTEN
POMEN**
(protipomenke)

- resnica – laž
- majhen – velik
- mlad – star

ŠIRŠI ALI OŽJI POMEN
(nadpomenke, podpomenke)

Poimenuj z eno besedo.

GLASBILA

3. Rešuj naloge v DZ od strani 30 do strani 38. Poskusi narediti Čim več oz. vse.

4. Dodatna naloga: Še sam/-a sestavi podobne skupine besed za širši ali ožji pomen in jih zapiši v zvezek.

Primer:

ŠIRŠI POMEN	OŽJI POMEN
hrast smreka bukev jelka javor	PTICE

REŠITVE

17 Primerjajmo besede

1. Pozdravi.

2. *Dober dan* rečem, ko koga srečam. *Adijo* rečem, ko se od koga poslovljam. *Zdravo* ali *živijo* rečem, ko koga srečam ali ko se od njega poslovljam.

3. Ima enak pomen.

Oba pozdrava lahko uporabim, ko se od koga poslovljam ali ko koga srečam.

Nasproten.

Prvega uporabim, ko se poslovljam, drugega pa, ko koga srečam.

4. Npr. Čav!, Dober večer!, Dober dan!

Na svidenje!, Čav!, Živijo!, Lahko noč!

Živijo!

Besede z enakim pomenom

1. Na Turjaku.

Ker ima tam babico in psa Dina.

kuža

cuček, mrcina

Enak pomen.

2. stara mama, mami, hosta, oči, keks, konec tedna

3. mačko, Mucka; bistra, pametna; Neresnica, laž;

Lekarno, Apoteka

4. 4, 6, 3, 2, 1, 5

5. a) kura, tovornjak, mesec, ded, kolo, letalo,

deček, čarovnica

b) boječ, krasen, tečen, delaven, radosten,

trapast, ubog, pameten

Besede z nasprotnim pomenom

1. velik.; dolgo.; čist.; skodrani.; vesel.; visoka.

Nasprotnega.

2. največji, najmanjši; mlajše, starejše; cenejši,

dražji; ponoči, podnevi, nizke, visoke; vzide, zaide,

zjutraj, zvečer, vzhodu, zahodu

ponoči, podnevi; nizke, visoke; vzide, zaide;

zjutraj, zvečer; vzhodu, zahodu

3. lahka, debel, ravna, poln, star, mrzlo, mokra,

nedolžna, spočit, umirjen

4. a) star, svetel, črn, hiter, glasen, ozek, slab, sit

b) noč, bolezen, mladost, odgovor, jutro, veselje,

ljubezen, konec

c) popraviti, odkriti, gledati, odpreti, zbuditi se,

dovoliti, kupiti, govoriti, najti, spomniti se

č) notri, malo, spodaj, zadaj, poleti, blizu, nikoli,

popoldne

Besede z ožjim pomenom in besede

s širšim pomenom

1. Sadje, zelenjava in cvetje.

hruške kumare vrtnice

breskve paradižnik gerbere

jabode solata sončnice

grozdje paprika lilije

slive korenje nageljni

2. Sadje. Zelenjava. Cvetje.

3. širši, ožji

4. priimek, šport, goba, bolezen, prst, črka, mesec,

dan, praznik

5. vozilo/prevozno sredstvo, pokrivalo, poklic, ptica/

ptič

6. Npr. Narodna galerija, Opera, Mestni muzej

harmonika, citre, violina

poper, cimet, ingver

sinica, kos, brinovka

poletje, jesen, zima

torta, keksi, sladoled

malinovec, voda, kokta

7. slaščica/sladica, drobnica, del jedilnega pribora,

obuvalo/obutev, plovilo, oblačilo, pisalo, iglavec/
drevo, svetilo

8. pes – zver; kit – domača žival; noga – del obraza;

žaba – kača; avto – svetilo; smreka – sadje/sadež

9. enakim

punce

potunkala

spodnje hlače

plovilo

širšim

morske jedi

Npr. ocvrti lignji, rižota z morskimi sadeži, ribja

juha